

Kvalitetssikring af Københavns folkeskole
En ansvarlig arbejdstid i en ansvarlig folkeskole

Til KLF generalforsamling 5. okt. 2018

I hele dette årti har der været en omfattende, højlydt og til tider aggressiv offentlig debat om lærernes arbejdstid. "Normaliseret arbejdstid"! Hvor mange lektioner skal en lærer læse? Er der brug for forberedelsestid? Hvor mange topstyrede mål for de enkelte lektioner? Er der for meget bureaukrati og skriftlighed?

At et for højt arbejdspress, for meget undervisning og for lidt tid til at forberede undervisning og skriftlighed vedrørende elevernes faglige udvikling, fører til frustrationer i lærerfaget, er åbenlyst.

Vi kæmper for undervisningen og kvaliteten, men uden følelsen af at meget medspil og med risiko for vores psykiske velbefindende.

Eller vi flygter.

Vikarer dækker ustyrligt meget undervisning. Og selvom de gør deres bedste, bliver det en del af dødsspiralen. Dette er også offentlig kendt viden.

En underliggende udvikling, er en helt ny type samtale mellem lærere.

Jeg arbejder i folkeskolen på mit 25. år. De første 20 år var det en selvfølge, at jeg havde forberedt mig detaljeret og specifikt til hver eneste lektion. På de skoler hvor jeg har arbejdet, blandt lærere i al almindelighed, var det tabu at tale om uforberedt undervisning. Selvfølgelig var hver lektion forberedt! Det var en kollektiv kvalitetsforståelse. En norm. Var der en dårlig dag, var det ikke noget man nævnte for nogen.

De sidste 5 år har det ændret sig. Efter skolereformen taler lærere efterhånden åbenlyst om lektioner, de ikke har nået at forberede sig til. Det er ikke længere tabu. Ændringen er selvfølgelig en afspejling af virkeligheden. Hvis man ikke kan nå at forberede sig, så vil det efterhånden blive noget man taler om. Og det både godt og rigtigt, for mindre forberedelse er et kæmpe problem, som man ikke skal fortie eller bære alene.

Samtidig er det jo en katastrofe.

Ændringen, at mindre forberedt og uforberedt undervisning bliver en del af dagens orden, er, uden sammenligning, det største problem for folkeskolen og lærerne i moderne tid. Et tankeskred der vil sprede sig, og som kan blive meget svært at rulle tilbage. En helt grundlæggende trussel mod uddannelsesniveaet.

Det rejser spørgsmålet: Hvordan vi kvalitetssikrer folkeskolens undervisning, elevernes læring og de ansattes arbejdsliv?

Hvad skal der til for at lærerne vælger Folkeskolen? For at forældre og elever vælger folkeskolen?

Hvad kan sikre et fælles minimum af kvalitet og arbejdsro?

På det punkt har KLF og DLF, med al respekt, brug for at få ulden ud af munden! Derfor:

...

Forslag til Københavns Lærereforenings generalforsamling 5. oktober 2018:

Det er Københavns Lærerforenings klare opfattelse at Københavns Kommunes Folkeskoler har brug for en kvalitetssikring. Undervisningens kvalitet og de ansattes professionelle trivsel kan sikres gennem følgende 4 kvalitetsnormer:

- 1. Forberedelse: Der øremærkes 20 minutters forberedelse til hver lektion. Øremærket betyder, at denne tid bruges til den forberedelse og efterbearbejdning som underviseren finder rigtig og professionel ud fra gældende love og regler.**
- 2. Undervisningen: Ingen lærer underviser nogensinde mere end 25 lektioner om ugen. Nyuddannede 24 lektioner det første år.**
- 3. Eleven og forældrene. Der afsættes tid til samarbejdet med den enkelte elev og forældre, samt til den skriftlighed og kvalitet der ønskes i dette samarbejde.**
- 4. Ledelse. For at løfte skolens vision udføres en lang række aktiviteter og opgaver af pædagogisk og praktisk karakter. Noget er fælles som f.eks. pædagogisk udvikling. Andet er mere individuelt. Der er professionel klarhed og overskuelighed over aktiviteter og opgaver og den tid der er sat af. De nødvendige aktiviteter og opgaver ledelsen beder enkelte kolleger løse beskrives og tidsfastsættes professionelt. Tid brugt på disse nødvendige opgaver kan selvfølgelig ikke bruges 2 gange, derfor modregnes denne tid i lærerens undervisningstimetal.**

...

Dette er ikke som sådan overenskomstkraav. Overenskomstkraav kan se forskellige ud i forskellige givne overenskomstsituationer, og de stilles af DLF's kongres.

Det er heller ikke som sådan konkrete krav til forhandlingerne om en lokal arbejdstidsaftale med Københavns Kommune. De kan også se forskellige ud i en given situation.

Hvad skal vi så med det her?

Vi har, efter min mening, brug for at kunne udtrykke os klart og enkelt. På skolen, i samtaler os selv imellem, i de kredse vi færdes, i den offentlige debat og overfor kommune og stat.

En enkel og kommunikerbar politik på arbejdstid er lærernes og fagforeningens fælles pejlemærke, som vi klart og i enighed kan kommunikere til omverdenen, når emnet er Folkeskole, uddannelse, kvalitet og arbejdsro. Uanset om vi er formand, tillidsrepræsentant, lærer, ung, garvet, glad eller indebrændt.

Når kommissionen tager fat, og offentligheden igen retter sig mod folkeskolens kvalitet og lærernes arbejdstid, har vi brug for et fælles bud på kvalitetssikring.

Det manglede vi fuldstændig under forårets overenskomstforhandlinger. Ingen vidste reelt hvad vi ville. Selv blandt lærere var der usikkerhed om, hvad det med normperioder egentlig gik ud på. Kravet kan være

godt nok – vi vedtog det jo i stor enighed – men uden en eksplicit målsætning, forblev det bureaukratisk tale.

De 4 punkter afspejler de 4 hjørneste i arbejdet. De 4 punkter handler også om at sikre tid til alle 4 nødvendige dele. Vi undsiger ikke ledelsesretten – vi siger blot – regn ikke med vi kan være to steder på samme tid!

Dette er ét bud på en klar politik på arbejdstid. Hvis andre kan stille noget klarere, enklere mere kommunikerbart op, så stemmer jeg gerne på det. Bare vi ikke fortsætter med den tåge, vi har været i siden regeringsindgrebet i 2013.

Til sidst. Kvalitetssikring betyder: Det niveau, der skal til for at Folkeskolen kan komme ud af krisen. Et niveau der burde være realistisk. Men ikke et endemål. Engang blev det ofte sagt fra politisk hold, at vi skulle have verdens bedste folkeskole. Det er længe siden. Men hvis det igen skulle komme på tale, så skal der investeres mere i kvalitet end de 4 punkter indeholder.

Den arbejdstidsmålsætning vi ender med at vedtage stilles som forslag på DLF's kongres 30. 31. oktober.

VH
Johan
Blågård Skole